

**ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΣΥΛΟΥ
(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016-ΜΑΡΤΙΟΣ 2017)**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

A. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ/ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΙ

Σούδας (Χίος)

Περιοχής Σφαγείων (Ρόδος)

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπηρεσία Ασύλου

-Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου

Εθνική Μονάδα Δουβλίνου

-Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου/Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου

Αττικής (τακτικές επισκέψεις)

Κω

Ρόδου

Λέσβου

Ελληνική Αστυνομία

Τμήμα Ασφαλείας Κω

Αστυνομική Διεύθυνση Λέσβου

Δήμος Ρόδου

Υπεύθυνος Προσφυγικού Καταυλισμού Περιοχής Σφαγείων

ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Ύπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Κεντρικά Γραφεία

Αρμόδια για θέματα εφαρμογής Κανονισμού Δουβλίνο III

Υπεύθυνοι προγράμματος νομικής βοήθειας σε β' βαθμό

Κατά τόπους υπεύθυνοι προστασίας προσφύγων

Κω

Ρόδου

Λέσβου

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ/ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες-Ρόδος

Proasyl (Χίος-Λέσβος)

Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες Δανίας (Λέσβος)

HIAS (Λέσβος)

Drop in the Ocean (Χίος)

Αλληλεγγύη Κως

Δίκτυο Αλληλεγγύης Λέρου

ΠΙΚΠΑ-Χωριό του Όλοι Μαζί (Λέσβος)

B. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Δυσχερής πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου.

Μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέλιξη της διαδικασίας ασύλου.

Ελλείψεις ως προς τον εντοπισμό των υποθέσεων ευάλωτων αιτούντων και την απαιτούμενη γι' αυτές μέριμνα.

Ελλιπής ενημέρωση αιτούντων και συνηγόρων από τα αρμόδια γραφεία ασύλου.

Ελλιπής παροχή νομικής συνδρομής.

Ελλείψεις στην πρωτοβάθμια διαδικασία στην ενδοχώρα και προβληματική πρωτοβάθμια διαδικασία στα νησιά.

Ελλιπής δευτεροβάθμια διαδικασία εξέτασης αιτημάτων-αμφισβητούμενης νομιμότητας συγκρότηση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Για την κατάσταση στην ενδοχώρα

Εξαιρετικά περιορισμένη δυνατότητα αυτοπρόσωπης υποβολής αιτήματος ασύλου στα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου-παραπομπή αιτούντων στην προβληματική διαδικασία μέσω Skype.

Πολύμηνες καθυστερήσεις στην πλήρη καταγραφή και κατ' επέκταση στην εξέταση των αιτήσεων ασύλου/οικογενειακής επανένωσης/μετεγκατάστασης των προσφύγων που βρίσκονται σε καταυλισμούς λόγω της επιλογής της διαδικασίας προκαταγραφής.

Ελλιπής εξυπηρέτηση συνηγόρων και αιτούντων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις οικογενειακών επανενώσεων και μετεγκατάστασης.

Έλλειψη δωρεάν νομικής συνδρομής σε α' βαθμό.

Επισημαίνονται σταθερά ελλείψεις σε πρωτοβάθμιες συνεντεύξεις και αποφάσεις όσον αφορά την ποιότητα και την πληρότητα.

Για την κατάσταση στα νησιά λόγω της εφαρμογής της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας

Καθυστερήσεις έως και επτά μηνών στην καταγραφή των αιτημάτων ασύλου.

Αυθαίρετη προτεραιοποίηση εθνικοτήτων, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο χρόνος εκδήλωσης βούλησης και σε πολλές περιπτώσεις η ευαλωτότητα.

Τεράστιο έλλειμμα πληροφόρησης λόγω και των συνεχών αλλαγών στις ακολουθούμενες διαδικασίες.

Έλλειψη δωρεάν νομικής συνδρομής σε α' βαθμό.

Ιδιαίτερα προβληματική εξυπηρέτηση αιτούντων και συνηγόρων.

Μη υπαγωγή στην κατηγορία των ευάλωτων ατόμων, αιτούντων που πληρούν τις προβλεπόμενες από την νομοθεσία προϋποθέσεις.

Ζητήματα αρμοδιότητας, λογοδοσίας και πληρότητας της πρωτοβάθμιας διαδικασίας λόγω της εμπλοκής προσωπικού του ΕΑΣΟ στις συνεντεύξεις καθώς και στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων (εκκρεμεί δικαστική κρίση).

Έκδοση τυποποιημένων αποφάσεων που απορρίπτουν ως απαράδεκτες αιτήσεις πολλών Σύρων αιτούντων, θεωρώντας την Τουρκία ως πρώτη χώρα ασύλου (εκκρεμεί δικαστική κρίση).

Συστηματική επιβολή στους αιτούντες περιορισμού παραμονής στα νησιά παρά το γεγονός ότι όχι απλώς δεν τους παρέχονται εκεί συνθήκες υποδοχής συμβατές με το σχετικό νομικό πλαίσιο αλλά δεν τηρούνται και οι στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας¹.

Για την εξέταση των αιτημάτων ασύλου σε β' βαθμό

Έγγραφο κατά κανόνα διαδικασία που ενέχει τον κίνδυνο ελλιπούς εξέτασης των αιτημάτων, ιδιαίτερα εν όψει των προβλημάτων που παρατηρούνται στον α' βαθμό.

Αμφισβητούμενη νομιμότητα των ανεξάρτητων επιτροπών προσφυγών που συγκροτήθηκαν με βάση το νόμο 4399/2016. (εκκρεμεί δικαστική κρίση)

Επισημάνθηκε σημαντικός αριθμός περιπτώσεων αιφνιδιαστικού επαναπροσδιορισμού της ημερομηνίας της δευτεροβάθμιας εξέτασης (ιδιαίτερα από τις Επιτροπές του π.δ. 114/2010), πρακτική που δυσχεραίνει τη δυνατότητα υποβολής υπομνήματος και στοιχείων από την πλευρά του προσφεύγοντος.

Δεν έχει τεθεί σε λειτουργία το σύστημα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας (μερική υποκατάστασή του από πρόγραμμα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες)

Γ. ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Σημειώνουμε ιδιαίτερα ανησυχητικές εξελίξεις

1. Ως προς την πρόθεση των ελληνικών αρχών να επιβάλουν διοικητική κράτηση όσων υπόκεινται στις διαδικασίες ασύλου στα σύνορα και έχουν λάβει πρωτοβάθμια απορριπτική απόφαση, εν όψει της δευτεροβάθμιας εξέτασης του αιτήματός τους².
2. Ως προς την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επαναληφθούν οι επιστροφές αιτούντων στην Ελλάδα βάσει του Κανονισμού Δουβλίνο III παρά τα σοβαρά προβλήματα που παρατηρούνται τόσο στις διαδικασίες ασύλου όσο και στις συνθήκες υποδοχής³.

---

¹ Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου βλ. Δελτίου Τύπου «Χρειάζονται κι άλλοι νεκροί για να δοθούν εγγυήσεις ασφάλειας στους καταυλισμούς;» (28/11/2016) (<http://hlhr.gr/index.php?MDL=pages&SiteID=1248>)

² ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ: Επιστολή Μουζάλα στην Ε.Ε. για τη μεταφορά μεταναστών (08/12/2016) (<http://www.efsyn.gr/arthro/epistoli-moyzala-stin-ee-gia-ti-metafora-metanaston>)

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Δελτίο Τύπου «Ερωτήσεις και απαντήσεις: Σύσταση σχετικά με τις προϋποθέσεις για την επανέναρχη των μεταφορών αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα βάσει του κανονισμού του Δουβλίνου» (Βρυξέλλες, 8/12/2016) ([http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-16-4253_el.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-4253_el.htm))

3. Ως προς την πρόθεση των ελληνικών και ευρωπαϊκών αρχών να προχωρήσουν σε επανεισοδή στην Τουρκία ακόμα και των ευάλωτων ατόμων καθώς και εκείνων που δικαιούνται οικογενειακή επανένωση⁴

Δ. ΕΚΘΕΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οκτώβριος 2016 :*Εγκλωβισμένοι πάνω από έξι μήνες – Και τώρα; Κοινή σύνοψη πολιτικής για την κατάσταση των εκτοπισθέντων πληθυσμών στην Ελλάδα*

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/More%20than%20Six%20Months%20Stranded%20-%20What%20Now%20-%20Greek%20final.pdf>

05.12.2016 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ-ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΙΤΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ: *Η εφαρμογή των hot-spot σε Ελλάδα και Ιταλία*

<http://www.ecre.org/study-of-eu-hotspot-approach-reveals-serious-challenges-in-greece-and-italy/>

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

15.09.2016 ΟΜΑΔΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ: ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

<http://omadadikigorwn.blogspot.gr/2016/09/blog-post.html#more>

05.11.2016 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ : *Η Δημοκρατία στην Τουρκία είναι στον γύψο. Εμείς τι κάνουμε;*

http://hlhr.gr/images/site/1004/1239_dt-toyrkia.pdf

25.11.2016 ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ *Η διαβίωση ανθρώπων σε αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες πέρα και πάνω από κάθε Συμφωνία ΕΕ – Τουρκίας.*

<http://mdmgreece.gr/diaviosi-anthropon-se-axioprepis-ke-asfalis-sinthikes-pera-ke-pano-apo-kathe-simfonia-ee-ke-tourkias/>

---

⁴ Maarten Verwey – Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Συντονιστής για την εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης ΕΕ – Τουρκίας «Κοινό σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης ΕΕ Τουρκίας» (Δεκέμβριος 2016) (https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/december2016-action-plan-migration-crisis-management_en.pdf)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

22.10.2016 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ: *Το χρονικό μιας παράνομης απέλασης*

<http://www.efsyn.gr/arthro/hroniko-mias-paranomis-apelasis>

30.10.2016 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ: *Πώς να υπερβούμε το αδιέξοδο στο προσφυγικό*

<http://www.efsyn.gr/arthro/pos-na-ypervoyme-adiexodo-sto-prosfygiko>

30.11.2016 NEWS247 HOT SPOT ΧΙΟΥ: *Οδοιπορικό στη 'μαύρη τρύπα' του Αιγαίου*

<http://m.news247.gr/eidiseis/reportaz/apostoli-sti-xio/hot-spot-xioug-odoiporiko-sth-maurh-trupa-toy-aigaiou.4403360.html>

20.11.2016 ΣΚΑΙ-ΙΣΤΟΡΙΕΣ: Προσφυγικό

<http://www.skai.gr/player/tv/?mmid=281763>

Στοιχεία Επικοινωνίας

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ «ΑΙΤΗΜΑ»

Διεύθυνση: Τρίπου 4-6, Αθήνα 11741

Τηλέφωνο: 2109241677

Ηλεκτρονική διεύθυνση: aitima@freemail.gr

Ιστοσελίδα: www.aitima.gr